

1. Indledning

Det står lysende klart: Vi befinder os midt i en biodiversitetskriser. The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) har rapporteret, at tilstanden på biodiversitet på globalt plan forværres i en hidtil uset hast¹. Denne nedgang vurderes i høj grad at være menneskeskabt. Desuden har et forskningshold, Stockholm Resilience Centre, kortlagt, at vi har krydset seks ud af de i alt 9 planetære grænser, hvoraf en af disse er biodiversitet. De ni planetære grænser er et begreb, som illustrerer, at Jorden er én samlet sfære, hvor systemer er indbyrdes afhængige. Hvis en eller flere systemer kommer ud af balance vil det påvirke hele det planetære system.²

Den Internationale Union for Bevarelse af Naturen (IUCN) udgiver løbende en liste over truede dyre- og plantearter, kendt som IUCN's Rødliste, og klassificerer dem i kategorier som "sårbar," "kritisk truet," og "uddød i naturen." Over tid har IUCN dokumenteret en markant stigning i antallet af arter, der kategoriseres som kritisk truet. I den seneste vurdering fra 2024 er over 46.000 af de 166.000 vurderede arter, truet af udryddelse. Det inkluderer væsentlige arter som bestøvende insekter (bier, hvepse, sommerfugle, biller m.v.), der er essentielle for fødevareproduktion, og koralrevet, som fungerer som levested for mange arter samtidig med, at de beskytter kystområder.³

Tab af biodiversitet hænger uløseligt sammen med klimaforandringerne. Klimaforandringer skaber ringere levevilkår for levende organismer i naturen (planter, dyr, bakterier m.v.), hvilket forværrer biodiversiteten. Når biodiversiteten forringes, reduceres naturens – skove, koralrev m.v. - evne til at binde kulstof og modvirke klimaforandringer. Forringet biodiversitet forværrer derfor også klimaforandringer.

Forringelsen af biodiversitet kommer med store økonomiske konsekvenser, da ca. 50% af verdens BNP er afhængig af naturens ressourcer ifølge World Economic Forum.⁴ Denne afhængighed gør selskaber sårbare overfor knap eller forringet adgang til ressourcer fra naturen, f.eks. som følge af tab af biodiversitet. Når Velliv som investorer har investeringer i sådanne selskaber, betyder det, at vi også bliver eksponeret for risici. Dette betegnes som biodiversitetsrisici – dvs. risici forbundet med forringelse eller tab af biodiversitet, som – hvis den opstår – kan påvirke selskabets indtjening negativt og dermed potentielt også markedsværdien. F.eks. et selskab, der fremstiller byggematerialer baseret på træ. Hvis skovene oplever et fald i deres trævækst på grund af forringet biodiversitet, kan det medføre højere omkostninger for selskabet i forhold til at skaffe træ. Det kan påvirke deres produktion og omsætning negativt, og potentielt også markedsværdien af selskabet.

¹ "IPBES Global Assessment Report". Tilgængelig på: [International IPBES reports – IPBES in DENMARK](#)

² "All planetary boundaries mapped out for the first time, six of none crossed". Tilgængelig på: [All planetary boundaries mapped out for the first time, six of nine crossed - Stockholm Resilience Centre](#)

³ "Background and history". Tilgængelig på: [IUCN Red List of Threatened Species](#)

⁴ "How a nature-forward global economy can tackle both instability and inequality". Tilgængelig på: [How a nature-forward global economy can tackle both instability and inequality | World Economic Forum](#)

Udover at selskaberne er afhængige af biodiversiteten, er de også med til at påvirke tilstanden på biodiversitet via deres økonomiske aktiviteter. Disse økonomiske aktiviteter kan påvirke tilstanden på biodiversitet negativt såvel som positivt. Den negative påvirkning kan bl.a. opstå, når selskaber anvender landjorden, udleder forurenende stoffer i vores grundvand eller på anden vis medvirker til negativ naturpåvirkning. Når Velliv investerer i disse selskaber, har vi derfor også en indirekte negativ påvirkning på biodiversiteten. Omvendt kan et selskab påvirke biodiversitet positivt, hvis det implementerer tiltag, der har til hensigt at genoprette eller bevare biodiversiteten i et givent område. F.eks. tiltag som kunstige rev på havbunden i Kattegat, der skal hjælpe torskebestanden med flere levesteder. På samme måde som Velliv indirekte kan påvirke biodiversiteten negativt ved at investere i selskaber der ikke tager hånd om deres negative påvirkninger, har Velliv også en indirekte positiv påvirkning på biodiversitet, når vi har investeringer i selskaber, der forsøger at genoprette eller bevare biodiversiteten.

Der er historisk blevet underinvesteret i opretholdelsen af biodiversitet. Det vurderes, at der årligt er en mangel på investeringer i beskyttelse og genoprettelsen af biodiversitet på ca. 700 mia. dollars.⁵ Der er akut brug for, at investorer prioriterer og målretter deres investeringsmidler mod beskyttelse og genoprettelse af biodiversitet. Derfor har Velliv identificeret biodiversitet som et strategisk fokusområde i Vellivs investeringer. Hensyntagen til biodiversitet er ikke kun centralt i Vellivs ambition om at være en ansvarlig investor, men er også nødvendigt grundet de finansielle risici, Velliv er eksponeret overfor som investor.

Dette dokument har til formål at beskrive, hvordan Velliv arbejder med at tage hensyn til biodiversitet i investeringerne.

2. Definition af biodiversitet

Lyden af en summende bi får de fleste af os til at tænke på sommer, men bierne har en langt vigtigere funktion end blot at minde os om varme dage. Med bien som eksempel forsøger vi i dette afsnit at sætte ord på vigtige begreber inden for biodiversitet.

En bi indgår sammen med vilde planter og afgrøder i et såkaldt økosystem, som er et netværk af planter, dyr og andre organismer, der interagerer med hinanden og deres omgivelser. Bien sørger for bestøvning, som er en såkaldt økosystemstjeneste. Bestøvning gør det muligt for planter at vokse og producere bl.a. frugter og frø, hvilket er grundlaget for mange afgrøder og vilde planter. Det er en uvurderlig proces, som flere industrier er afhængige af for at kunne producere deres varer, f.eks. fødevarer og medicinalprodukter.

Biodiversitet sikrer, at naturens økosystemer fungerer optimalt. Den repræsenterer mangfoldigheden og de komplekse sammenhænge i naturen.⁶ Biodiversitet er det mylder af liv, som findes overalt på

⁵ "Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework". Tilgængelig på: [Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework | UNEP - UN Environment Programme](#)

⁶ "Kampens om verdens mangfoldighed starter her". Tilgængelig på: [Biodiversitet - WWF Danmark](#)

jorden og omfatter mangfoldigheden på tre forskellige niveauer:

- **Økosystem:** Bier lever i forskellige levesteder som skove, enge og marker, hvor de interagerer med andre arter for at opretholde balancen i naturen. Hver type levested udgør et unikt økosystem, som bierne er med til at opretholde.
- **Arter:** Bier er blot én af mange arter i naturen, men deres samspil med andre dyr, planter og organismer er uundværligt. En mangfoldighed af arter i økosystemerne sikrer stabilitet og modstandskraft over for forandringer.
- **Genetik:** Inden for biernes populationer er genetisk variation afgørende for deres evne til at modstå sygdomme, klimaforandringer og andre trusler. En sund genetisk diversitet gør bestanden robust og sikrer, at bestanden fortsat kan udføre deres bestøvningsarbejde.

Høj biodiversitet betyder, at jorden har mange velfungerende økosystemer, at der er mange forskellige arter i økosystemerne samt at der inden for hver art er høj diversitet.

Årsagerne til tab af biodiversitet kan opstå på mange måder. IPBES har identificeret fem direkte - naturlige eller menneskeskabte - hovedårsager til tabet af biodiversitet:

- **Ændret arealanvendelse:** Omformningen af land fra dets oprindelige tilstand til en anden f.eks skovrydning, landbrug, byggeri, motorveje.
- **Ressourceudnyttelse:** Den ekstreme udnyttelse, og ofte overudnyttelse af naturressourcer f.eks intensiv træfældning og overfiskeri.
- **Klimaforandringer:** Ændringer i klima- og vejrmønstre f.eks tørke.
- **Forurening:** Udsivning af skadelige stoffer i miljøet, som kan skade både jord, luft og vand f.eks pesticider, kvælstof og svovldioxid.
- **Invasive arter:** Organismer, der introduceres i et nyt område, som de ikke naturligt eksisterer i.

Et selskab kan for eksempel påvirke biodiversiteten negativt gennem "ændret arealanvendelse" ved at benytte land til landbrug, og derved ændre i landskabet og fjerne naturlige levesteder for dyr og planter. Derudover kan et selskab påvirke biodiversiteten negativt gennem "ressourceudnyttelse" ved at udvinde naturens ressourcer som træ til produktion hvis træfældningen sker med en større hast, end naturen selv kan nå at reproducere de fældede træer. Ofte er et selskabs negative påvirkning på biodiversitet ikke begrænset til en enkelt årsag, men har flere årsager, bl.a. fordi da selskabet kan have flere aktiviteter. F.eks kan et selskab både fælde træer til produktion af emballage, og samtidig udnytte den jord, som er blevet tilgængelig efter skovfældning til at dyrke fødevarer. For at forstå selskabets samlede påvirkning på biodiversiteten kræves en holistisk tilgang, der omfatter en vurdering af alle de aktiviteter, selskabet udfører.

3. Sådan arbejder Velliv med biodiversitet

Velliv tror på, at med fokus og handling indenfor biodiversitet, kan Velliv som en ansvarlig investor gøre vores til at vende den aktuelle biodiversitetskrisen, som vi står overfor. Det bliver ikke nemt og læringskurven vil være stejl. Der er stadig meget om biodiversitet vi skal lære, og der er ikke én gylden metode til, hvordan man bør tage hensyn til biodiversitet i vores investeringsbeslutninger.

Men med beslutsomhed, mod og viljen til at gøre en forskel, vil Velliv arbejde for at bidrage til at bevare og genoprette biodiversiteten og vende den negative udvikling.

Der eksisterer i dag ikke én anerkendt opgørelsesmetode for selskabers påvirkning på biodiversitet. Det betyder, at dataleverandører, selskaber, finansielle aktører m.v. opgør påvirkninger på biodiversitet forskelligt. Når Velliv arbejder med tabet af biodiversitet benyttes Potentially Dissappeared Fractions (PDF) som udgangspunkt. PDF er et mål for tabet af biodiversitet. Den angiver andelen af artsrigdom, der potentielt går tabt i et givent område på grund af eksterne påvirkninger sammenlignet med et område i uberørt tilstand. Artsrigdommen anvendes således som proxy for et velfungerende økosystem. PDF opgøres både for et specifikt areal (f.eks km²) og over tid (f.eks et år) – og deraf værdien, PDF.km².år. En værdi som f.eks 10 PDF.km².år kan tolkes på to måder: 1) at al artsrigdom er tabt på et 10 km² areal over et år eller 2) et areal på 100 km² har tabt 10% af sin artsrigdom på et år. Jo højere PDF-værdi, jo højere er påvirkningen i et givent område. PDF kan give en indikation om, hvor de potentielle påvirkninger på biodiversitet er størst, og hvilke sektorer, industrier eller selskaber, der bør undersøges nærmere

Velliv har forpligtet sig til aktivt at beskytte og genoprette biodiversitet – både lokalt og globalt – med vores investeringsmidler i forbindelse med Vellivs tilslutning til initiativet "Finance for Biodiversity Pledge" (FfB Pledge). Konkret har Velliv identificeret fem indsatsområder i vores arbejde med at beskytte og genoprette biodiversitet med vores investeringsmidler, som vi arbejder målrettet med frem mod 2028:

- **Kompetencer:** Biodiversitet er et område under hastig udvikling og hvor der løbende opbygges ny viden. Velliv vil løbende afsøge, forstå og udbrede denne viden internt i organisationen, for at styrke vores evne i at træffe ansvarlige investeringsbeslutninger, som tager hensyn til biodiversitet. Samtidig vil Velliv arbejde mod at vidensdele med andre relevante aktører på området såsom NGO'er og andre finansielle investorer.
- **Analyse:** Velliv vil årligt analysere vores investeringsporteføljes afhængigheder af og påvirkninger på biodiversitet. Analysen skal bidrage til at få indsigt i hvordan vores investeringer påvirker biodiversitet (positivt såvel som negativt), samt få synliggjort de biodiversitetsrelaterede risici, som vores portefølje er eksponeret overfor. Den årlige analyse vil løbende blive tilpasset i takt med, at ny viden og data bliver tilgængeligt på området. Analysens resultater offentliggøres i Vellivs årlige klima- og biodiversitetsrapport på Vellivs hjemmeside.
- **Dialog:** Dialog med investeringsmodtagende selskaber er et centralt værktøj i Vellivs arbejde som en ansvarlig investor. Velliv vil derfor gå i dialog med selskaber, som vi investerer i, hvor Velliv vurderer at selskabet har en betydelig påvirkning på og/eller afhængighed af biodiversitet. Velliv har i sine egne igangværende dialoger indenfor biodiversitet fokus på selskaber indenfor lægemiddelindustrien, som Velliv vurderer, både har en høj afhængighed til biodiversitet til, eksempelvis i deres medicinproduktion, men som vi samtidig vurderer, har potentiale til at påvirke biodiversiteten negativt. Vi prioriterer desuden deltagelse i investorinitiativer, da vi tror på at investorinitiativer kan styrke indflydelsen overfor selskaber, som vi går i dialog med. Indenfor biodiversitet er vi aktive medlemmer af investorinitiativet, Nature Action 100.
- **Investeringer:** Velliv vil løbende afsøge investeringsmuligheder med fokus på at beskytte og genoprette biodiversiteten. Det kan bl.a. være via såkaldte formålsobligationer, hvor afkastet fra investeringen er knyttet til et bestemt investeringsformål (f.eks. genoprettelse af

natur i et givent område). En alternativ investeringsform kan også være grønne obligationer, hvor pengene fra udstedelsen benyttes til at finansiere miljøfokuserede projekter.

- **Ejendomme:** For investeringer foretaget af Velliv Ejendomme vil vi formulere en biodiversitetsvision for vores ejendomme og integrere naturhensyn i forvaltningen og udviklingen af ejendomme f.eks. ved at sætte mål om andelen af grønne arealer.

Ovenstående handlingsplan implementeres på tværs af aktivklasser i det omfang det er muligt. Velliv vil løbende afsøge muligheder for at forbedre og styrke vores indsatser på området. I den årlige klima- og biodiversitetsrapport redegøres for fremdriften i de enkelte initiativer i handlingsplanen. Rapporten kan læses på Vellivs [hjemmeside](#).

4. Vedligeholdelse

Dokumentet er senest opdateret d. 31. oktober 2025.